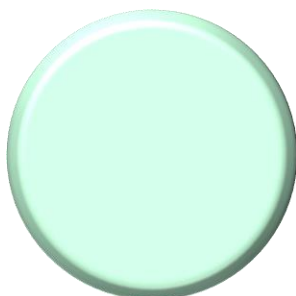

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

BICÍ NÁSTROJE V NAŠICH ŽIVOTECH

ZIMNÍ SEMESTR akademického roku 2025/2026

ZAHÁJENÍ: 17. října 2025

ČAS PŘEDNÁŠEK: 13.00–14.30 hod.

FORMA VÝUKY: prezenční

**MÍSTO VÝUKY: HF JAMU (Klenbový sál, suterén)
Komenského nám. 6, Brno**

CENA: 800,- Kč

KAPACITA: 30 osob

Elektronická přihláška dostupná v Obchodním centru JAMU od 7. 10. (od 13.00 hod.) do 13. 10. (do 10 hod.) na:

<https://is.jamu.cz/obchod/baleni/13721>

BICÍ NÁSTROJE V NAŠICH ŽIVOTECH

17. října 2025	SVĚT BICÍCH NÁSTROJŮ
prof. MgA. Martin Opršál
24. října 2025	TYMPÁNY ANEB KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ
SYMFONICKÉHO ORCHESTRU
MgA. Radek Tomášek
31. října 2025	BICÍ NÁSTROJE MELODICKÉ
prof. MgA. Martin Opršál
7. listopadu 2025	DALŠÍ BICÍ NÁSTROJE SYMFONICKÉHO
ORCHESTRU
MgA. Radek Tomášek
14. listopadu 2025	BUBENÍCI KAPELNÍCI
Kamil Slezák
28. listopadu 2025	FESTIVAL BICÍCH NÁSTROJŮ
5. prosince 2025	KDYŽ NA BUBNY HRÁLY ŽENY
MgA. Radek Tomášek
19. prosince 2025	LATINSKO-AMERICKÉ INSPIRACE
MgA. Martin Kleibl, MA, Ph.D.
9. ledna 2026	ELEKTRONICKÉ NÁSTROJE
MgA. Martin Švec
16. ledna 2026	ELASMATOFONY ANEB BICISTÉ MUSÍ BÝT
SCHOPNI ZAHRÁT TÉMĚŘ NA COKOLIV
doc. Mgr. Ing. MgA. Dan Dlouhý, Ph.D.

Bicí nástroje provázejí lidstvo odnepaměti. Dokonce se říká, že kromě lidského hlasu jsou to nejstarší hudební nástroje člověčí historie. V nejrůznějších podobách je nacházíme v kulturách po celém světě. Co o nich víme? Co všechno spadá do kategorie bicích nástrojů? Kde všude se s nimi setkáváme? Proč máme nutkání rozeznít takový nástroj, když jsme mu nablízku?

PÁ 17. ŘÍJNA 2025

MARTIN OPRŠÁL: SVĚT BICÍCH NÁSTROJŮ

Co všechno řadíme mezi bicí nástroje? Podle jakých kritérií je dělíme do dalších podskupin? Díky špičkově vybavené třídě bicích nástrojů HF JAMU si na úvod uděláme pořádek v nejstarší nástrojové skupině.

PÁ 24. ŘÍJNA 2025

RADEK TOMÁŠEK: TYMPÁNY ANEB KRÁLOVSKÝ NÁSTROJ SYMFONICKÉHO ORCHESTRU

Tympány, známé také pod lidovým označením kotle, byly odpradáвна používány v kapelách na císařských a královských dvorech. Jako vůbec první bicí nástroje byly v éře baroka začleněny do orchestru. Jejich historie je však ještě mnohem pestřejší a zajímavější.

PÁ 31. ŘÍJNA 2025

MARTIN OPRŠÁL: BICÍ NÁSTROJE MELODICKÉ

Bicí nástroje si nejčastěji spojujeme s výrazným rytmem, ale dá se na ně zahrát melodie? A také akordy a vůbec vše, co známe z jiných nástrojových skupin? Samozřejmě! Vedle nástrojů s neurčitou výškou zvuku máme totiž celou podskupinu bicích nástrojů s vyladěnými tóny. Co všechno lze s těmi xylofony, vibrafony, marimbami a dalšími dosáhnout?

PÁ 7. LISTOPADU 2025

RADEK TOMÁŠEK: DALŠÍ BICÍ NÁSTROJE SYMFONICKÉHO ORCHESTRU

Bicích nástrojů v dnešním symfonickém orchestru můžeme napočítat desítky. Ne vždy plní funkci pouze rytmickou, nýbrž též melodickou či zvukomalebnou. Díky svým téměř nekonečným zvukovým možnostem nacházejí zejména u současných skladatelů široké uplatnění.

PÁ 14. LISTOPADU 2025

KAMIL SLEZÁK: BUBENÍCI KAPELNÍCI

V reminiscenci na minulé kurzy si představíme některé hráče na bicí nástroje z oblasti jazzové a swingové hudby, a nebudou to hráči ledajací. Pod mikroskop se dostanou bubeníci, kteří stanuli v čele svých orchestrů či menších hudebních souborů jako jejich umělečtí vedoucí. Seznámíme se s leadery, jakými byli Buddy Rich nebo Mel Lewis. V seznamu samozřejmě nemohou chybět ani reprezentanti mladší generace rodinky „bubeníků kapelníků“, jako např. Antonio Sanchez nebo Brian Blade.

PÁ 28. LISTOPADU 2025

Divadlo na Orlí, Orlí 19, Brno

FESTIVAL BICÍCH NÁSTROJŮ

Nejen v pravidelném pátečním termínu, ale i ve dvou následujících dnech mají účastníci kurzu možnost zdarma navštívit rozličné akce Festivalu bicích nástrojů – mezinárodního bienále hráčů na bicí nástroje. Workshopy povedou zahraniční hosté – Javier Nandayapa (Mexiko), Paolo Cimmino (Itálie) a David Panzl (Rakousko). Na koncertech kromě amerických lektorů vystoupí též nastupující generace – studenti konzervatoř a akademií. Doprovodnými akcemi budou výstavy obrazů a bicích nástrojů. Detailní program festivalu na <https://fbn.jamu.cz/>

PÁ 5. PROSINCE 2025

RADEK TOMÁŠEK: KDYŽ NA BUBNY HRÁLY ŽENY

Takzvané rámové bubny řadíme k nejstarším ve skupině bicích nástrojů, s kořeny v kulturách mnoha národů různých kontinentů. Na rozdíl od většiny ostatních bicích nástrojů se na ně hraje přímo rukama bez použití paliček. Máme v povědomí představu bicích spojenou převážně s interprety mužského pohlaví? V tomto případě tak tomu rozhodně není.

PÁ 19. PROSINCE 2025

MARTIN KLEIBL: LATINSKO-AMERICKÉ INSPIRACE

Rumba, Son, Danzon, Mambo, Cha-cha-cha, Salsa, Songo, Timba, Merengue, Samba, Bossa Nova – na mnohé z těchto názvů si vzpomeneme v souvislosti s tanečními. Rozkryjeme vývoj těchto latinsko-amerických hudebních stylů, jejichž kořeny sahají k evropské melodice a africkým rytmům. Neobejdeme se bez bicích nástrojů typických pro tuto oblast.

PÁ 9. LEDNA 2026

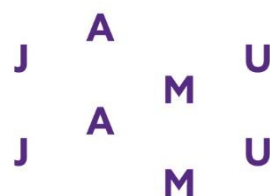
MARTIN ŠVEC: ELEKTRONICKÉ NÁSTROJE

Hraje se na ně sice paličkami a vypadají jako skutečné nástroje, avšak bez patřičného zapojení nevydávají tyto elektronické kontrolery žádný zvuk. Ovšem s ním se nám otvírají další téměř nekonečné zvukové možnosti.

PÁ 16. LEDNA 2026

DAN DLOUHÝ: ELASMATOFONY ANEB BICISTÉ MUSÍ BÝT SCHOPNI ZAHRÁT TÉMĚŘ NA COKOLIV

Elasmatofony (s řeckého *tó élasma* – pružná hmota a *foné* – zvuk) jsou zvláštní kategorií bicích nástrojů s bizarním názvem i obsahem – jedná se o zvukové zdroje, které se trou, drhnou, třese se s nimi, fouká se do nich, točí se jimi apod. Jsou to různá chřestidla, „drhla“, flétny, píšťalky, vábničky, autohoukačky, sirény,

pistole na poplašné náboje, jednoduché strunné nástroje, nejrůznější dětské hračky apod., které by vlastně ani do kategorie bicích nástrojů většinou patřit neměly, protože se nerozeznívají úhozem. Obvykle na ně ale v orchestrech hrají perkusionisté, což je na jedné straně povinnost, na druhé však také velká zábava.